

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Veronikou Křest'ánovou, Dr. ve věci žalobce: **P. Š.**, nar. xxx, bytem v xxx, xxx xxx, zast. Mgr. et Mgr. Alenou Vlachovou, advokátkou, se sídlem v Praze 1, Husova 242/9, proti žalovanému: **ARGO spol. s r.o.**, IČ 15063852, se sídlem v Praze 3, Milíčova 13, zast. Mgr. Štěpánem Holubem, advokátem se sídlem v Praze 8, Za Poříčskou bránou 21/365, o **zaplacení částky 10.000,- Kč**,

t a k t o:

- I. Žaloba s žalobním návrhem, aby žalovaný zaplatil žalobci částku ve výši 10.000,- Kč se z a m í t á .
- II. Žalobce je p o v i n e n zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku ve výši 11.520,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Štěpána Holuba, advokáta.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou (návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu) domáhal po žalovaném, aby mu zaplatil za tvrzené neoprávněné užití části žalobcova autorského díla - článku s názvem „Z vernisážníku P. Š.“ v publikaci vydané žalovaným pod názvem „V. N.“ náhradu autorské odměny (bezdůvodné obohacení) ve výši jednonásobku tvrzené obvyklé odměny ve výši 10.000,- Kč. Uvedl, že užití části díla žalobce nepokrývá žádná zákonná licence, článek nebyl otištěn celý, čímž došlo k zkreslení jeho vyznění, dále se ohradil, že jako pramen díla bylo uvedeno periodikum Tvar č. 4/2002 a nikoli 7/2002, jak by bylo správně. Dále namítal, že nebyl předem o užití informován a že sám žalovaný uvedl žalobcovo jméno v úvodu publikace v copyrightové doložce.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Bránil se, že není pasivně legitimován, neboť publikaci vydal na základě licenční smlouvy s autorem publikace P. B., dále se bránil tím, že užití části žalobcova díla pokrývá zákonná licence podle ust. § 31 odst. 1 písm. b) autorského zákona (velká citace), přičemž pokud jde o chybu v čísle časopisu (4 místo 7), který byl pramenem, uvedl, že jde pouze o technický překlep, jež nemá na právní posouzení situace (jako citaci) vliv.

Soud učinil níže uvedený závěr o skutkovém stavu.

Žalobce je autorem autorského díla – článku (sloupku) „Z vernisážníku P. Š.“, který byl uveřejněn v periodiku Tvar č. 7/2002. Žalovaný uveřejnil retrospektivní monografii o díle malířky V. N. s názvem „V. N.“. Publikace obsahuje na str. 209 až 219 část nazvanou „RECENZE/ČLÁNKY/ROZHOVORY“, kde je zařazeno dvacet jedna recenzí, článků a rozhovorů, které se týkají V. N. a dokreslují kontext vlastní textové a obrazové části publikace. Jedním ze zařazených článků je i výše zmíněný článek žalobce, resp. jeho část, konkrétně je tato uvedena na přelomu stran 214 až 215, rozsahem jde o více než polovinu článku (cca 60 %). To, že je převzata pouze část článku a nikoli článek celý, je z textu zjevně patrné uvedením znaku tří teček na dvou místech, text zkrácením není objektivně zkrácen, není uveden v jiném kontextu, jen není celý. Spolu s převzatou částí článku žalobce je v publikaci uveden název díla (Z vernisážníku P. Š.), jméno autora (jméno žalobce) a pramen (Tvar č. 4, 2002). Většinu publikace (str. 43 až 208) tvoří Průvodce obrazy, který obsahuje, jak tiskové reprodukce výtvarných děl V. N., tak související literární pojednání. Publikace je pak uvozena literárním textem R. D. „Malovala jsem to, co jsem žila ...“ (str. 11 až 22) a na něj navazuje literární text P. P.: „Na cestách bez ukazatele“ (str. 23 až 41). V závěru je Biografie V. N., Soupis výstav V. N. a anglické shrnutí (Summary). V úvodu publikace je žalobce uveden jako jeden z autorů v copyrightové doložce, v tiráži nikoli. Monografie je s ohledem na obsah typickým odborným dílem, článek (sloupek) autora je s ohledem na rozsah i žánr typickým drobným dílem. Sám žalobce byl s publikací jako celkem zjevně spokojen, když – jak vyplývá z žaloby - původně namísto částky 10.000,- Kč požadoval v rámci pokusu o narovnání věcné plnění formou deseti výtisků publikace.

Soud žalobu neshledal právně důvodnou.

Podle ust. § 12 odst. 1 zák. č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) autor má právo své dílo užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě, samostatně nebo v souboru anebo ve spojení s jiným dílem či prvky a udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva; jiná osoba může dílo užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem.

Podle ust. § 31 odst. 1 písm. b) a odst. 2. zák. č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije výňatky z díla nebo drobná celá díla pro účely kritiky nebo recenze vztahující se k takovému dílu, vědecké či odborné tvorby a takové užití bude v souladu s poctivými zvyklostmi a v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem; vždy je však nutno uvést, je-li to možné, jméno autora, nejde-li o dílo anonymní, nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, a dále název díla a pramen. Do práva autorského nezasahuje ani ten, kdo výňatky z díla nebo drobná celá díla citovaná podle odstavce 1 písm. a) nebo b) dále užije; ustanovení odstavce 1 části věty za středníkem platí obdobně.

Žalovaný, pokud užil v odborné publikaci „V. N.“ část žalobcova článku „Z vernisážníku P. Š.“, jež je drobným dílem, jednal v souladu s ust. § 31 odst. 1 písm. b) a odst. 2 autorského zákona (a i ust. § 29 autorského zákona – třístupňový test) a k užití tak nemusel mít udělenou licenci smluvní (ust. § 12 odst. 1 aut. zák.). Připouští-li zákonná licence u drobných děl dokonce užití celých těchto děl, pak výkladem od většího k menšímu jednoznačně připouští i užití jejich částí. Žalovaný mohl citovat článek celý, ale nemusel. Žalovaný uvedl název díla, jméno autora i pramen s tím, že u pramene došlo pouze k přepisu ohledně označení čísla (periodikum bylo označeno správně), v důsledku tohoto přepisu nejde o vybočení z povolené citace, šlo o užití v souladu s poctivými zvyklostmi a v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem daným povahou a obsahem publikace jako retrospektivní monografie o malířce V. N. Není povinností toho, kdo užívá cizí dílo na základě zákonné licence, informovat ho o tom, předem ani poté (právo na korekturu je právem z licenční smlouvy nakladatelské – ust. § 56 odst. 3, 4 aut. zák., nevztahuje se na užití na základě zákonné licence). Uvedl-li žalovaný žalobce v úvodu publikace v copyrightové doložce, ač nemusel, na právním posouzení užití části žalobcova článku jako citace podle ust. § 31 odst. 1 písm. b) autorského zákona se tím nic nemění. Pokud se tedy žalobce žalobou domáhal z titulu neoprávněného užití žalobcova díla, resp. jeho části (zásah do majetkových práv) vydání bezdůvodného obohacení ve výši tvrzeného jednonásobku obvyklé odměny, pak toto nebylo důvodné, neboť žalovaný část díla žalobce užil oprávněně, na základě zákonné bezúplatné licence citační. Není tak na místě, aby žalovaný žalobci vydával bezdůvodné obohacení náhradou odměny, neb se bezdůvodně neobohatil (ust. § 40 odst. 4 autorského zákona a ust. § 451 odst. 2 obč. zák. arg. a contrario). Vzhledem k tomuto právnímu závěru se soud v odůvodnění pro nadbytečnost již nezabývá otázkou výše obvyklé odměny.

Žalovaný měl ve věci plný úspěch. Soud tak žalovanému přiznal podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. náhradu nákladů řízení, které se sestávaly z odměny advokáta podle ust. § 3 odst. 1 vyhl. č. 484/2000 Sb. ve výši 9.000,- Kč, paušální náhrady hotových výdajů advokáta ve výši 600,- Kč za dva úkony právní služby (1. převzetí věci, 2. jednání dne 27. 9. 2011) po 300,- Kč dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. a 1.920,- Kč DPH v sazbě 20 % z částky 9.600,- Kč, tj. celkem 11.520,- Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku n e n í odvolání ani dovolání přípustné (ust. § 202 odst. 2 o.s.ř., ust. § 237 o.s.ř.).

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněně domáhat soudního výkonu rozhodnutí.

V odůvodnění rozsudku, proti němuž není odvolání přípustné nebo proti němuž se účastníci odvolání vzdali, soud uvede pouze předmět řízení, závěr o skutkovém stavu a stručné právní posouzení. (ust. § 157 odst. 4 o.s.ř.)

V Praze dne 27. září 2011

**JUDr. Veronika K ř e s ť a n o v á, Dr., v. r.
s o u d k y n ě**

Za správnost vyhotovení:
Ing. Lena Bečvářová